

Ministerul Educației și Cercetării

UNIVERSITATEA DIN PETROȘANI

Str. Universității, nr. 20, 332006, Petroșani, Hunedoara, ROMÂNIA

Tel: +40 (254) 54 97 50

e-mail: stiinte@upet.ro

Examen de finalizare a studiilor universitare de licență, 2020

Tematica și bibliografia pentru proba de evaluare a cunoștințelor fundamentale și de specialitate

Programul de studiu: Asistență socială

Disciplina: Managementul și evaluarea programelor de asistență socială

Tematică:

1. Necesitatea managementului social
2. Funcțiile managementului în asistența socială
3. Fazele managementului în asistența socială
4. Proiectele sociale. Definiție. Exemple
5. Programele sociale. Definiție. Exemple
6. Principiile care stau la baza serviciilor sociale
7. Tipuri de servicii sociale
8. Furnizorii de servicii sociale
9. Procesul de luare a deciziilor. Deciziile programate - descriere și exemplificare
10. Procesul de luare a deciziilor. Deciziile neprogramate - descriere și exemplificare
11. Procesul de luare a deciziilor. Deciziile în condiții de risc, certitudine și incertitudine
12. Luarea deciziilor în organizații
13. Niveluri de management în luarea deciziilor
14. Abilitățile managerului social
15. Rolurile manageriale. Exemplificați
16. Planificarea managerială pe termen scurt
17. Planificarea managerială pe termen mediu
18. Planificarea managerială pe termen lung
19. Planurile strategice. Definiție. Exemple
20. Planurile operaționale. Definiție. Exemple
21. Planurile financiare. Definiție. Exemple
22. Planurile de personal. Definiție. Exemple
23. Structuri organizaționale formale și informale
24. Managementul prin obiective (MPO). Avantajele utilizării MPO
25. Managementul prin obiective (MPO). Dezavantajele utilizării MPO
26. Descrieți comparativ managementul timpului, managementul financiar și managementul resurselor umane
27. Strategii de influențare managerială. Recompensa și pedeapsa

28. Strategii de influențare managerială. Competiția
29. Strategii de influențare managerială prin furnizare de informații sau feedback
30. Strategii de influențare managerială. Interviurile față în față – Personal Management Interview (PMI)
31. Necesitatea evaluării serviciilor sociale
32. Evaluarea formativă și sumativă a programelor sociale. Exemplificați
33. Evaluarea participativă și evaluarea prin comparație. Exemplificați
34. Construirea modelului de evaluare
35. Colectarea datelor evaluării
36. Metode de colectare a datelor evaluării
37. 37. Analiza datelor evaluării
38. Raportarea informației. Raportul de evaluare
39. Reguli fundamentale în elaborarea și prezentarea tabelor în procesul de evaluare
40. Utilizarea informației procesului de evaluare

Bibliografie:

1. Andrioni F., *Managementul și evaluarea programelor sociale - Note de curs*, 2010.
2. Andrioni F., *Îndrumător practic în managementul și evaluarea programelor sociale*, Editura Focus, Petroșani, 2010.
3. Andrioni F., *Serviciile sociale în context contemporan*, Editura SITECH, Craiova, 2018.
4. Andrioni F., Evoluția serviciilor sociale în România, în *Asistența socială a grupurilor de risc*, Buzducea D. (coord.), Editura Polirom, Iași, 2010, pp.799-832.
5. Austin M.D., *Human Services Management. Organizational Leadership in Social Work Practice*, Columbia University Press, New York, 2002.
6. Centrul Național de Voluntariat Pro Vobis, *Evaluarea programelor și a voluntarilor*, 2007.
7. Ciupe G., Bocșan L., Andrioni F., *Ghid de bune practici în domeniul formării profesionale continue a adulților*, Editura Clic Computer Art Design, Deva, 2010.
8. Coulshed, V., *Management in Social Work*, Basingstoke: Macmillan, 1990.
9. Drucker, P., *Eficiența factorului decizional*, Editura Destin; Deva, 1994.
10. Gherguț A., *Managementul serviciilor de asistență psihopedagogică și socială*, Ghid practic, Editura Polirom, Iași, 2003.
11. Neamțu N., *Managementul serviciilor de asistență socială*, Editura Motiv, Cluj-Napoca, 2001.
12. Popp L.E., *Fundamentele managementului serviciilor și programelor de asistență socială*, Editura de Vest, 2017.
13. Stanciu Ș., Leovaridis C., Stănescu D., *Managementul resurselor umane*, Editura Comunicare, București, 2003.
14. Vlăsceanu M., *Sectorul non-profit, contexte de organizare și conducere*, București, Editura Paideia, București, 1996.

Disciplina: Tehnici de comunicare în asistența socială

Tematică:

1. Introducere în teoria comunicării

- Limbajul
- Comunicarea
- Persuasiunea
- Comunicarea simbolică
- Personalitatea (Descrierea personalității extravertite. Descrierea personalității introvertite).

- Sugestia și sugestibilitatea
- Cercetarea în domeniul persuasiunii. Teoria cercetării calitative (Teoria și cercetarea aristotelică. Teoria și cercetarea narativă. Teoria generică. Teoria și cercetarea grupurilor țintă). Teoria cercetării cantitative

2. Comunicare, înțelesuri și semne

- Semiotica
- Semne și înțelesuri
- Semn și sistem
- Semiotică și înțeles
- Categoriile de semne

3. Aspecte generale privind tehnicile de comunicare și utilizarea lor

- Comunicarea verbală (limbajul)
- Formele limbajului verbal
- Funcțiile comunicării și limbajului (Funcțiile comunicării și limbajului în raport cu individul. Funcțiile comunicării în raport cu grupul)
- Implicațiile comunicării orale pentru buna relaționare în cadrul sistemului-client. Pregătirea și susținerea unei prezentări orale (Factori interpersonalii. Pregătirea prezentării. Folosirea mijloacelor vizuale. Rostirea discursului. Finalizarea discursului)
- Comunicarea nonverbală (Comunicarea prin spațiu și teritoriu. Comunicare prin imagini)
- Aspecte privind eficiența unor tehnici de comunicare (Tehnici intergrupale. Comunicarea rotativă)

4. Convorbirea din cercetarea calitativă

- Tipuri de convorbiri (Convorbiri cu norme fixate. Convorbiri libere. Convorbiri cu norme fixate parțial)
- Aspecte speciale ale convorbirii din cercetarea calitativă (Relația de egalitate între cel care conduce convorbirea și interlocutor. Modalitatea de abordare a emoțiilor puternice care apar în timpul convorbirii. Convorbirile din cadrul cercetării în comparație cu convorbirile terapeutice)
- Etapele desfășurării convorbirii (Etapa 1: Pregătirea convorbirii. Etapa 2: Alegerea unei metode de înregistrare. Etapa 3: Desfășurarea convorbirii)
- Tipurile de întrebări
- Etapa 4: Reflecția asupra convorbirii
- Etapa 5: Încheierea procesului

5. Formarea abilităților de comunicare în cadrul sistemului-client

- Asigurarea cadrului legal pentru confidențialitate prin comunicarea privilegiată
- Excepții de la privilegiu
- Găsirea echilibrului între responsabilitate și intimitate
- Definirea unor situații
- Dialogul participativ (Ascultare și răspuns. Răspunsuri profesionale. Răspunsuri proactive. Orientarea spre viitor. Descoperirea punctelor tari și a resurselor. Evaluarea situațiilor)
- Rolul informațiilor în cadrul comunicării (Comunicarea verbală. Ambiguitatea cuvintelor. Comunicarea nonverbală)
- Influențe în procesul de comunicare (Cultura. Presupozițiile. Așteptările/Expectanțele. Emoțiile. Factorii perturbatori)
- Evaluarea perspectivei clientului
- Cum răspundem gândurilor
- Tăcerea
- Răspunsurile nonverbale
- Răspunsurile scurte
- Reluarea
- Clarificarea
- Cererile de continuare

- Întrebările
- Cum răspundem sentimentelor (Experiența sentimentelor. Identificarea sentimentelor. Verbalizarea sentimentelor. Validarea sentimentelor)
- Aspecte speciale legate de răspunsuri (Cum răspundem mâniei. Cum răspundem tăcerii)
- Cum răspundem la întrebări
- Cum răspundem feedbackului venit de la clienți
- Cum răspundem sistemelor-client mai mari (Deprinderea de a facilita discuțiile. Deprinderea de a respecta modul actual de funcționare a sistemului)

Bibliografie:

1. Abric Jean-Claude (2002), *Psihologia comunicării. Teorii și metode*, Editura Polirom, Iași.
2. Buzducea Doru (2005), *Aspecte contemporane în asistența socială*, Editura Polirom, Iași
3. Codoban Aurel (2001), *Semn și interpretare*, Editura Dacia, Cluj-Napoca.
4. Dafinoiu Ion (2002), *Personalitatea*; Editura Plirom, Iași.
5. Dâncu Vasile Sebastian (2001), *Comunicarea simbolică. Arhitectura discursului publicitar*, Editura Dacia, Cluj-Napoca.
6. De Peretti André, Legrand Jean-André, Boniface Jean (2001), *Tehnici de comunicare*, Editura Polirom, Iași.
7. De Saussure Ferdinand (1998), *Curs de lingvistică generală*, Editura Polirom, Iași.
8. Devitt Michael, Strelny Kim (2000), *Limbaj și realitate*, Editura Polirom, Iași.
9. Dinu M. (1997), *Comunicarea: repere fundamentale*, Editura Științifică, București.
10. Dobrescu E. M. (1998), *Sociologia comunicării*, Editura Victor, București.
11. Eco Umberto (1982), *Tratat de semiotică generală*, Editura Științifică și Enciclopedică, București.
12. Evseev Ivan (1983), *Cuvânt – simbol - mit*, Editura Facla, Timișoara.
13. Fiske John (2003), *Introducere în științele comunicării*, Editura Polirom, Iași.
14. Gheorghiu Vladimir A., Ciofu Ion (1982), *Sugestie și sugestibilitate*, Editura Academiei Române, București.
15. Golu Mihai (1981), „Personalitate”, în *Dicționarul de psihologie socială*, Editura Științifică și Enciclopedică, București, pp. 188-190.
16. Habermas Jürgen (1983), *Cunoaștere și comunicare*, Editura Politică, București.
17. Haineș I. (1998), *Introducere în teoria comunicării*, Editura Fundației „România de mâine”, București.
18. Krogsrund Miley Karla, OMelia Michael, DuBois Brenda (2006), *Practica asistenței sociale*, Editura Poliron, Iași
19. Larson Charles U. (2003), *Persuasiunea. Receptare și responsabilitate*, Editura Polirom, Iași.
20. Marshall Gordon (2003), editor, *Dicționar de sociologie* Universul Enciclopedic, București.
21. Mattelart Armand, Mattelart Michéle (2001), *Istoria teoriilor comunicării*, Editura Polirom, Iași.
22. McQuail D. (1999), *Comunicarea*, Editura Institutului European, Iași.
23. McQuail D., Windahl S. (2001), *Metode ale comunicării pentru studiul comunicării de masă*, Editura Comunicare.ro, București.
24. Miège B. (2000), *Societatea cucerită de comunicare*, Editura Polirom, Iași.
25. Mucchielli Alex (2002), *Arta de a influența. Analiza tehnicilor de manipulare*, Editura Polirom, Iași.
26. Mucchielli Alex (2002), *Dicționar al metodelor calitative în științele umane și sociale*, Editura Polirom, Iași.
27. Nemțu George (2003), *Tratat de asistență socială*, Editura Polirom, Iași
28. Pâinișoară Ion-Ovidiu (2003), *Comunicarea eficientă*, Editura Polirom, Iași.
29. Popescu - Neveanu Paul (1978), *Dicționar de psihologie*, Editura albatros, București.
30. Radu Nicolae (1981), *Dirijarea comportamentului uman*, Editura Albatros, București.
31. Ramonet I. (2000), *Tirania comunicării*, Editura Doina, București

32. Shapiro D. (1998), *Conflicttele și comunicarea*, Editura ARC, București.
33. Slama-Cazacu T. (2000), *Stratageme comunicaționale și manipularea*, Editura Polirom, Iași.
34. Stanton N. (1995), *Comunicarea*, Editura Științifică și Tehnică, București.
35. Șoitu L. (1997), *Pedagogia comunicării*, Editura Didactică și Pedagogică, București.
36. Tutty Leslie M., Rothery Michael A., Grinnell Jr. Richard M. (2005), *Cercetarea calitativă în asistența socială*, Editura Polirom, Iași
37. Zlate M., Zlate C. (1982), *Cunoașterea și activitatea grupurilor sociale*, Editura Politică, București.
38. Zlate Mielu (2002), *Eul și personalitatea*, Editura Trei, București.

Disciplina: Asistența socială a familiei

Tematică:

1. Cuplul, căsătoria și familia: delimitări conceptuale
2. Nevoile (trebuințele umane); problemele sociale
 - Factorii care determină apariția problemelor umane și/sau sociale
 - Clasificarea nevoilor umane
 - Nevoile de bază ale copilului
3. Funcțiile familiei. Structura rolurilor în cadrul familiei
 - Funcțiile familiei
 - Funcții și abilități parentale
 - Rolurile conjugale și parentale
 - Profilul psihologic al membrilor grupului familial
4. Familia - factori de risc și necesitatea protecției sociale
 - Factori de risc pentru familie
 - Funcționalitate/disfuncționalitate în sistemele familiale
 - Criza familială (probleme ale grupului familial)
 - Comunicarea și interacțiunile din cadrul familie
5. Atitudini educative și consecințele lor
6. Rolul asistenței sociale în consolidarea nucleului familial
7. Violența domestică și abandonul/instituționalizarea copiilor
 - Violența domestică – factori generatori
 - Violența asupra femeilor
 - Violența supra copiilor
 - Violența asupra bărbaților
 - Violența asupra bătrânilor
 - Consecințe ale violenței domestice
8. Abandonul și instituționalizarea copilului
10. Politicile sociale în domeniul protecției familiei și copilului
 - Domenii ale politicilor de protecție a familiei și copilului
 - Drepturile și obligațiile părintești
11. Metode și tehnici de cercetare aplicate de asistentul social în lucrul cu familia
 - Ancheta
 - Diagnoza socială
 - Studiul de caz familial
 - Istoricul social
 - Ciclul de viață familială
 - Genograma și ecomapa
 - Terapia familială
 - Consilierea
 - Interviu

- Observația
- Sculptura familială
- Cartea vieții

Bibliografie:

1. Alexandrescu G. (coordonator), 2002, *Ghid juridic privind protecția familiei și copilului*, Unicef, Salvați Copiii, Editura NarLink, București;
2. Batâr D., 2000, *Socializarea copiilor – mod de exercitarea a rolurilor parentale*, în Revista Calitatea vieții, XII, nr. 1-4;
3. Bocancea C., Neamțu G., 1999, *Elemente de asistență socială*, Editura Polirom, Iași;
4. Bogdan-Tucicov A. ș.a., 1981, *Dicționar de psihologie socială*, Editura Științifică și Enciclopedică, București;
5. Bulgaru, M., Dilion., M., 2000, *Concepte fundamentale ale asistenței sociale* (note de curs), Chișinău;
6. Bulgaru M., 2002, *Metode și tehnici în asistența socială*, Centrul editorial al UMS, Chișinău;
7. Buzducea D., 2017, *Asistența socială. Compendiu de istorie, teorie și practică*, Editura Polirom, Iași;
8. Ceaușu V., Pitariu H., Toma M., 1988, *Psihologia și viața cotidiană*, Editura Academiei R.S.R, București;
9. Ciofu C., 1998, *Interacțiunea părinți-copii*, Editura Medicală AMALTEA, București;
10. Cojocaru S., Cojocaru D., 2008, *Managementul de caz în protecția copilului. Evaluarea serviciilor și practicilor din România*, Editura Polirom, Iași;
11. Constantin M., 2004, *Maltratarea copilului între cunoaștere și intervenție*, Editura Lumen, Iași;
12. Enăchescu C-tin, 2003, *Tratat de psihanaliză și psihoterapie*, Editura Polirom, Iași;
13. Ghebre G., 1999, *Factori ce afectează stabilitatea cuplului marital*, în Revista Calitatea vieții, anul 10, nr.1-2;
14. Ghebre G., *Necesitatea serviciilor de consiliere familială*, în Zamfir E., Bădescu I., Zamfir C. (coordonatori), 2000, *Starea societății românești după 10 ani de tranziție*, Editura Expert, București;
15. Giddens A., 2000, *Sociologie*, Editura BIC ALL, București;
16. Iluț P., 1995, *Familia, cunoaștere și asistență*, Editura Argonaut, Cluj-Napoca;
17. Iluț, P., 1997, *Abordarea calitativă a socioumanului*, Editura Polirom, Iași;
18. Iluț P., 2000, *Iluzia localismului și localizarea iluziei*, Editura Polirom, Iași;
19. Iluș P., 2015, *Dragoste, familie și fericire. Spre o sociologie a seninătății*, Editura Polirom, Iași;
20. Irimescu G., *Violența în familie și metodologia intervenției*, în Neamțu G., Stan Dumitru (coord.), *Asistența socială. Studii și aplicații*, Editura Polirom, Iași, 2005;
21. Killen K. 1998, *Copilul maltrat*, Ed. EUROBIT, Timișoara;
22. Kulcsar T., 1978, *Factorii psihologici ai reușitei școlare*, Editura Didactică și pedagogică, București;
23. LAROUSSE, 1998, *Dicționar de psihiatrie și de psihopatologie clinică*, Editura Univers Enciclopedic, București;
24. LAROUSSE, 1998, *Dicționar de psihologie*, Editura Univers Enciclopedic, București;
25. Ludușan, M., 2002, *Asistența și protecția copilului*, Editura Universității „1 Decembrie 1918”, Alba Iulia;
26. Marcelli D., Berthaut E., *Depresie și tentative de suicid la adolescență*, Editura Polirom, Iași, 2007;
27. Miftode V., 1995, *Teorie și metodă în asistența socială*, Editura Fundației Axis, Iași;
28. Miftode V., (coord.), 1995, *Dimensiuni ale asistenței sociale*, Editura EIDOS, Botoșani;
29. Mihăilescu I., 2000, *Sociologie generală. Concepte fundamentale și studii de caz*, Editura Universității din București;

30. Mitrofan I., 1989, *Cuplul conjugal. Armonie și dizarmonie*, Editura Științifică și Enciclopedică, București;
31. Mitrofan I., Mitrofan Nicolae, *Familia de la A... la Z. Mic dicționar al vieții de familie*, Editura Științifică, București, 1991;
32. Muntean A., *Violența în familie și maltratarea copilului*, în Neamțu George (coord.), *Tratat de Asistență Socială*, Editura Polirom, Iași, 2003;
33. Neamțu G. (coord.), 2003, *Tratat de asistență socială*, Editura Polirom, Iași;
34. Neamțu G., Stan D.(coord.), 2005, *Asistența socială. Studii și aplicații*, Editura Polirom, Iași;
35. Pașa F., Pașa L. M., 2004, *Cadrul juridic și organizatoric al asistenței sociale în România*, Editura Polirom, Iași;
36. Pașa F., Pașa L. M., 2004, *Asistența socială în România*, Editura Polirom, Iași;
37. Popescu-Neveanu, P., 1978, *Dicționar de psihologie*, Editura Albatros, București;
38. Rădulescu Sorin M., 2001, *Sociologia violenței (intra) familiale: Victime și agresori în familie*, Editura Lumina Lex, București;
39. Rășcanu R., 1996, *Psihologie medicală și asistență socială*, Editura Societatea Știință și Tehnică, București;
40. Rotariu T. (coord.), 1996, *Expunerea minorilor la abuz și neglijare în județul Cluj*, World Vision;
41. Schmidt Mihaela – Camelia, 2013, *Asistența socială a familiei și copilului – noțiuni fundamentale*, Editura UNIVERSITAS, Petroșani;
42. Scripcaru Ghe., ș. a., 2002, *Psihiatrie medico-legală*, Editura Polirom, Iași;
43. Ursa Elena, 2000, *Conștientizarea drepturilor copiilor ca metodă de prevenire a abuzului*, în *Rev. Calitatea vieții*, XII, nr.1-4;
44. Zamfir C., Vlăsceanu L. (coord.), 1993, *Dicționar de sociologie urmat de indicatori demografici, economici, sociali și sociologici*, Editura Babel, București;
45. Zamfir E., 1994, *Situația copilului și a familiei în România*, UNICEF;
46. Zamfir E., Zamfir C., 1995, *Politici sociale. România în context european*, Editura Alternative, București;
47. Zapodeanu M, 2005, *Terapii familiale și asistența socială a familiei*, Editura Lumen, Iași.